

Súd: Okresný súd Nové Mesto nad Váhom
Spisová značka: 12Csp/189/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3517208568
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 08. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ing. Erika Trtalová
ECLI: ECLI:SK:OSNM:2021:3517208568.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Mesto nad Váhom sudkyňou JUDr. Ing. Erikou Trtalovou, v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 11, Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanému: D. L., P. XX.XX.XXXX, Y. X. D. XXX/XX, D., o zaplatenie 1.371,14 Eur s príslušenstvom, t a k t o

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi istinu 1.329,95 Eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 1.329,95 Eur od 29.09.2017 do zaplatenia, uloženú výrokom I. Rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č. k. 12Csp 189/2017-70 zo dňa 03.07.2018 a to všetko do troch dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Vo zvyšnej časti žalobný návrh zamieťa.

III. Žalobcovi sa priznáva právo na náhradu účelne vynaložených trov konania v rozsahu 94 %, ktoré je žalovaný povinný zaplatiť k rukám žalobcu v lehote do troch dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti uznesenia o výške náhrady trov konania. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobným návrhom, doručeným súdu dňa 23.10.2017, proti žalovanému domáhal zaplatenia sumy 1.371,14 Eur, úroku vo výške 57,11 Eur, úrokov z omeškania vo výške 0,61 Eur, úroku 11,90 % ročne z nezaplatennej istiny 1.371,14 Eur od 29.09.2017 do zaplatenia, úrokov z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatennej istiny 1.371,14 Eur od 29.09.2017 do zaplatenia, úrokov z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatených úrokov 57,11 Eur od 29.09.2017 do zaplatenia, nezaplatených poplatkov za poistenie 1,12 Eur a náhrady trov konania. V dôvodoch žalobného návrhu uviedol, že dňa 28.02.2017 uzatvoril žalobca so žalovaným úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, na základe ktorej poskytol žalovanému peňažné prostriedky o výške 1.400,- Eur. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy boli aj obchodné podmienky a všeobecné obchodné podmienky. Po vyčerpaní poskytnutého úveru žalovaný porušil svoje zmluvné povinnosti (prestal uhrádzať jednotlivé splátky riadne a včas), a preto žalobca na základe Výzvy na predčasné splatenie úveru rozhodol o predčasnej splatnosti úveru dňom 28.09.2017 v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka, v súlade s úverovou zmluvou a obchodnými podmienkami, a to po zaslaní upozornenia na omeškanie a možnosť predčasného zosplatenia druhou upomienkou (opakovaným upozornením zo dňa 26.07.2017). Pohľadávka žalobcu voči žalovanému ku dňu predčasného zosplatenia (dňa 28.09.2017) predstavovala 1.489,98 Eur a pozostávala z: istiny poskytnutého úveru vo výške 1.371,14 Eur, úroku vo výške 57,11 Eur, ktorý predstavuje dohodnutý úrok v zmysle zmluvy a ktorý bol žalovaný povinný splatiť v rámci anuitných splátok poskytnutého úveru do predčasného zosplatenia, úrokov z omeškania 0,61 Eur, poplatkov vo výške 60,-Eur a poplatkov za poistenie schopnosti splácať vo výške 1,12 Eur. Žalovaný po zosplatení úveru do dňa podania žaloby neuskutočnil žiadnu úhradu.

2. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe uviedol, že momentálne v zlej finančnej situácii a nie je schopný zaplatiť žalovanú sumu naraz. Momentálne je bez príjmu a je vedený na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie. V súčasnosti je práceneschopný vzhľadom na chronickú deštrukciu chrbtice. Zároveň vyslovil ochotu uhradiť dlžnú čiastku formou splátkového kalendára v prijateľných mesačných splátkach do doby, keď sa bude môcť zamestnať a bude mať finančný príjem.

3. Súd vo veci rozhodol rozsudkom č. k. 12Csp/189/2017-70 zo dňa 09.07.2018, pričom výrokom I. žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 1.329,95 Eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 1.329,95 Eur od 29.09.2017 do zaplatenia, a to všetko formou splátok vo výške 50,- Eur mesačne, vždy do 25. dňa v mesiaci, počnúc nasledujúci mesiac po mesiaci, v ktorom tento rozsudok nadobudne právoplatnosť pod hrozbou straty výhody splátok, keď nezaplatením jednej splátky sa stáva splatný celý dlh. Vo zvyšnej časti zamietol žalobný návrh (výrok II.). Žalobcovi priznal právo na náhradu trov konania v rozsahu 94 %, ktoré je povinný žalovaný zaplatiť k rukám žalobcu formou pokračovania v splátkach po zaplatení istiny spolu s príslušenstvom vo výške 50,- Eur mesačne, vždy do 25. dňa v mesiaci, pod hrozbou straty výhody splátok, keď nezaplatením jednej splátky sa stáva splatný celý dlh. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku. (výrok III.)

4. Proti vyššie uvedenému rozsudku podal žalobca odvolanie, a to v rozsahu zamietnutej časti a v časti, ktorou súd povolil splácanie dlhu aj trov konania v splátkach. Krajský súd v Trenčíne uznesením č. k. 8Co/20/2019-129 zo dňa 27.11.2019 súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výroku o splatnosti peňažného plnenia žalovaného žalobcovi, vo zvyšnej zamietavej časti a v závislom výroku o náhrade trov konania zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolací súd v odôvodnení svojho uznesenia konštatoval, že zmluva o úvere spĺňa náležitosti uvedené v § 9 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch, a preto súd prvej inštancie nesprávne vyvodil dôsledky z ustanovenia § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch v tom, že v danom prípade bolo potrebné úver považovať za bezúročný a bez poplatkov. Vymedzil úlohu súdu prvej inštancie v opätovnom preskúmaní zmluvy z hľadiska naplnenia ostatných zákonných náležitostí a tiež opätovne rozhodnúť aj o splatnosti doteraz priznaného peňažného plnenia preukázaním pomerov žalovaného.

5. Súd postupoval podľa § 391 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“), v zmysle ktorého ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, a preto súd nariadil pojednávanie za účelom doplnenia dokazovania.

6. Podľa § 180 C.s.p. súd prejednal vec v neprítomnosti žalovaného a v neprítomnosti ospravedlneného žalobcu, ktorý vyjadril súhlas s vykonaním pojednávania bez jeho prítomnosti. Nebol daný dôvod na odročenie pojednávania podľa § 183 C.s.p..

7. Súd vykonal a doplnil dokazovanie oboznámením žalobného návrhu v spojení s písomným vyjadreniami žalobcu, výpisu z účtu žalovaného, úverovej zmluvy, žiadosti o poskytnutie spotrebného úveru, výzvy na predčasné splatenie úveru, druhej upomienky, všeobecných obchodných podmienok, sadzobníka poplatkov, výpisu z hlavnej knihy Prima banky, úverovej zmluvy, potvrdení o vkladoch, výpisu z účtu, kreditných operácií, žiadosti o poskytnutie úveru, prehľadu splácania a zistil skutkový stav veci.

8. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

9. Podľa § 52 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní

a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

10. Podľa § 53, ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

11. Podľa § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

12. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách (ďalej len „ZSÚ“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa; tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu. Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu, niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

13. Podľa § 2 písm. d) ZSÚ, na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

14. Podľa § 7 ods. 1, 2 ZSÚ veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. Povinnosť podľa prvej vety sa považuje za splnenú, ak je splatenie spotrebiteľského úveru v celom rozsahu zabezpečené peňažnými prostriedkami alebo cennými papiermi; tým nie je dotknuté ustanovenie § 17 ods. 3. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

15. Podľa § 9 ods. 2 písm. k) ZSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

16. Podľa § 11 ods. 1 písm. b) ZSÚ, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa).

17. Podľa § 11 ods. 2 ZSÚ ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru.

18. Podľa § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka, ak je dlžník v omeškaní so splnením peňažného záväzku alebo jeho časti, je povinný platiť z nezaplatenej sumy úroky z omeškania dohodnuté v zmluve. Ak úroky z omeškania neboli dohodnuté, dlžník je povinný platiť úroky z omeškania podľa predpisov občianskeho práva. Ak záväzok vznikol so spotrebiteľskej zmluvy a dlžníkom je spotrebiteľ, možno dohodnúť úroky z omeškania najviac do výšky ustanovenej podľa predpisov občianskeho práva.

19. Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

20. Podľa predpisov občianskeho práva (§ 517 ods.2 Občianskeho zákonníka) ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

21. Vykonávacím predpisom ustanovujúcim výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania je Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka.

22. Podľa § 10c nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

23. Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31.01.2013 výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

24. Právny vzťah strán založený Zmluvou o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa 28.02.2017 je zmluvou o úvere, teda absolútnym obchodom, ktorého základné náležitosti sa spravujú Obchodným zákonníkom. Zároveň však vzhľadom na charakter žalovaného nemožno opomenúť, že ide o úver spotrebiteľský v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. účinnému ku dňu uzatvorenia predmetnej zmluvy.

25. Úmyslom zákonodarcu pri tzv. spotrebiteľských úveroch, teda pri právnych vzťahoch, keď na jednej strane vystupuje veriteľ (zväčša podnikateľ, finančná inštitúcia) a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol a nemôže individuálne ovplyvniť obsah vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy, je chrániť postavenie slabšieho spotrebiteľa pred nekalými zmluvnými dojednaniami. Preto zákonodarca pre tento zmluvný typ stanovil osobitné podstatné náležitosti pre ktoré je potrebné aplikovať aj niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka ako aj je potrebné prihliadať aj na smernicu Rady 87/102/EHS z 22. decembra 1986 o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, ktoré sa týkajú spotrebiteľského úveru (Ú.v. ES L 42, 12.2.1987) v znení smernice Rady 90/88/EHS z 22. februára 1990 (Ú.v. ES L 61, 10.3.1990) a smernice Európskeho parlamentu a Rady 98/77/ES zo 16. februára 1998 (Ú.v. ES L 101, 1.4.1998) ktorá bola transponovaná do nášho právneho poriadku. Hoci smernica nemá priamy účinok, je potrebné zákonné ustanovenia, ktoré boli prijaté na jej implementáciu resp. transponovanie, vykladať v zmysle dosiahnutia cieľov smernice, teda tzv. euro konformným výkladom.

26. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že medzi stranami vznikol spotrebiteľský vzťah. Predmetná zmluva spĺňa charakteristiku štandardných spotrebiteľských zmlúv. Súčasťou zmluvy sú tiež všeobecné podmienky, ktoré žalovaný ovplyvniť nemohol, pretože boli pripravené už vopred a pre veľký počet spotrebiteľov. Zmluva bola uzavretá medzi veriteľom - žalobcom ako právnickou osobou, ktorá má v predmete svojej podnikateľskej činnosti o. i. poskytovanie úverov z vlastných zdrojov ako podnikanie a spotrebiteľom - žalovaným ako fyzickou osobou, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver ako vyplýva z predmetnej zmluvy na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Ide o zmluvu, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver, teda dočasne poskytnúť peňažné prostriedky na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere v inej právnej forme - vo forme úveru a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

27. Vzhľadom na charakter predmetnej zmluvy o úvere a účastníkov zmluvy je potrebné na zmluvný vzťah aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľskom práve. Súd z vykonaného dokazovania zistil, že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere, o ktorú žalobca opiera uplatnený nárok, neobsahuje obligatórne náležitosti spotrebiteľského úveru v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z., ktorými sú výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. Zmluva neobsahuje presnú výšku toho ktorého nároku tak, ako to má na mysli vyššie uvedené zákonné ustanovenie. Z citovaného ustanovenia jednoznačne vyplýva, že pri stanovení výšky mesačnej splátky mal žalobca v úverovej zmluve presne stanoviť mesačnú výšku splátky istiny, úrokov a poplatkov (oddelené), tak ako to predpokladá (resp. stanovuje) zákon o spotrebiteľských úveroch. Za naplnenie tejto náležitosti nie je možné považovať uvedenie mesačnej splátky bez špecifikácie istiny, úrokov a iných poplatkov. Spotrebiteľ podľa citovaných zákonných ustanovení má právo na informácie o tom, v akej sume splatí samotnú istinu úveru v mesačných dohodnutých splátkach, akú sumu z toho platí na úroky a v akej výške platí tieto úroky.

28. Zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere spĺňala prísne obsahové náležitosti. Cieľom takejto právnej úpravy je ochrana spotrebiteľa ako slabšieho účastníka záväzkovo-právneho vzťahu zo spotrebiteľského úveru. Z ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že v čase uzatvorenia, táto zmluva mala obsahovať aj uvedenie výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, teda s rozčlenením jednotlivých čiastok nestačí uviesť len celkovú výšku splátok. Predložená zmluva o úvere takýto konkrétny splátkový kalendár neobsahovala. Takáto informácia je pritom významná pre spotrebiteľa, najmä pokiaľ ide o jeho možnosť zhodnotiť na základe predloženého splátkového kalendára ekonomickosť poskytnutého úveru, posúdenie, či požadovaný úrok za úver je preňho výhodný, prijateľný, resp. aby spotrebiteľ bol schopný posúdiť celkovú výšku odplaty požadovanej žalobcom za poskytnutý úver. (rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 24.06.2015 vydaný v konaní sp. zn. 6Co/345/2015) Zo žalobcom predloženej zmluvy a ani z VOP uvedené údaje nie sú zrejmé a samotná definícia anuitnej splátky vo VOP a úprava splácania vo VOP nie je tak konkrétna, aby bola splnením uvedenej zákonnej požiadavky. Údaje o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov v zmluve o spotrebiteľskom úvere nemožno nahradiť odkazom na ustanovenie § 9 ods. 3 zákona, teda právom dlžníka vyžiadať si bezplatne výpis z úverového účtu vo forme amortizačnej tabuľky. Na rozdiel od výpisu z úverového účtu vo forme amortizačnej tabuľky, ktorý by mal odrážať aktuálny stav splatenia jednotlivých položiek (teda istiny, úrokov a poplatkov), údaje o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov uvedené priamo v zmluve majú informovať dlžníka ešte pred podpisom zmluvy o budúcich platbách a spôsobe ich započítavania.

29. Uvedené ustanovenie zákona o spotrebiteľských úveroch však boli platné a účinné v čase uzatvorenia uvedenej zmluvy a v konečnom dôsledku boli platné a účinné v rovnakom význame do prijatia zákona č. 279/2017 Z. z.. Na základe takto platnej a účinnej zákonnej úpravy existuje konštantná judikatúra slovenských súdov, v zmysle ktorej sa má citované ustanovenie zákona o spotrebiteľských úveroch vykladať tak, že zmluva musí obsahovať vyjadrenie splátok istiny, splátok úrokov a splátok poplatkov, inak sa zmluva o spotrebiteľskom úvere považuje za bezúročnú a bez poplatkov. Zákon o spotrebiteľských úveroch je v rozpore so Smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES č. 2008/48 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS (ďalej len „Smernica“). Smernica je však prameňom práva EÚ sekundárnej povahy a je záväzná iba pre

členské štáty a nie priamo pre fyzické a právnické osoby, ktorými sú aj strany sporu, a preto jej priama aplikácia a použitie právneho názoru vysloveného v rozhodnutí Súdneho dvora v tejto veci neprichádza do úvahy. Nakoľko priamy účinok Smernice do úvahy neprichádza, je namieste sa zaoberať tým, či Smernici možno priznať nepriamy účinok, a teda či možno uvedené ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch vykladať eurokonformne. Zo znenia zákona o spotrebiteľských úveroch je jednoznačné, že zákon požaduje členenie splátok na splátky istiny, úrokov a poplatkov a akýkoľvek iný výklad, ktorý by mohol byť v súlade so Smernicou, by bol v priamom rozpore so zákonom, teda tým, či je v zákone jasne napísané a čo je platné a účinné. Výklad, ktorý by považoval za postačujúce uviesť v zmluve o spotrebiteľskom úvere výšku splátky bez jej ďalšieho členenia by zároveň porušil zásadu právnej istoty, keď aj v tomto prípade strana sporu mohla legitímne očakávať, že súd rozhodne tak, ako iné sudy v stovkách obdobných prípadov, keď úvery považovali za bezúročné a bez poplatkov, keď zmluva neobsahovala výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Medzičasom však občianskoprávne kolégium Krajského súdu v Trenčíne, pristúpilo k zjednoteniu svojej rozhodovacej činnosti pri posudzovaní zmlúv o spotrebiteľských úveroch z hľadiska náležitostí vyžadovaných ustanovením § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z., s prihliadnutím na Rozsudok Súdneho dvora vo veci C-42/15 so záverom, že pokiaľ daná zmluva nebude obsahovať rozpis jednotlivých zložiek splátok úveru vyžadovaný ustanovením § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z., bude potrebné aj naďalej považovať zmluvu za bezúročnú a bez poplatkov, pričom senát Krajského súdu v Trenčíne závery kolégia rešpektoval. (Rozsudok Krajského súdu v Trenčíne vydaný dňa 29.01.2018 v konaní vedenom pod sp. zn. 6Co/358/2017).

30. Zákonným následkom nedodržania kogentnej právnej úpravy v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z., je zákonná fikcia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru (§ 11 ods. 1 písm. a/ zákona č. 129/2010 Z.z.).

31. Vychádzajúc zo zisteného skutkového a právneho stavu vznikla žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu 1.329,95 Eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 1.329,95 Eur od 29.09.2017 do zaplatenia, ktorá bola žalovanému uložená výrokom I. Rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č. k. 12Csp 189/2017-70 zo dňa 03.07.2018, ktorý nebol napadnutý odvolaním a vo zvyšnej časti žalobný návrh zamietol. Zároveň súd prvej inštancie poukazuje na skutočnosť, že odvolací súd nesúhlasil s konštatovaním súdu o nesprávnom výpočte RPMN, pričom odvolací súd neuviedol, na základe akých skutočností mal za preukázaný nesprávny výpočet. Pre kontrolný výpočet MF SR určilo kalkulačku a ak je potrebný výpočet podľa vzorca určeného zákonodarcom, tento nie je možné uskutočniť, pretože by si to vzhľadom na presnosť vstupných údajov vyžadovala odborné posúdenie s poukazom na stanovisko NBS SR.

32. Lehotu na splnenie uloženej povinnosti určil žalovanému v súlade s § 232 ods. 3 C.s.p., keďže neboli zistené zákonné podmienky pre určenie dlhšej lehoty na splnenie povinnosti z dôvodu, že žalovaný nepreukázal nepriaznivosť majetkových pomerov i v súčasnosti.

33. Pokiaľ ide o nárok na úhradu zmluvných úrokov z úveru, t.j. vo výške 11,90 % ročne z nezaplatenej istiny vo výške 1.371,14 Eur od 29.09.2017 do zaplatenia, súd v tejto časti návrh zamietol, pretože bolo preukázané, že strany sporu si dojednali zmluvné úroky 11,90 % ako fixné do doby splatnosti úveru. Žalobca pristúpil v zmysle zmluvných dojednaní k zosplatneniu celého úveru. Vychádzajúc z toho, že ide o plnenie zo spotrebiteľského úveru podľa názoru súdu žalobcovi zmluvné úroky odo dňa účinkov zosplatnenia nepatria. Súd vychádzal z uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky č. ÚS IV. 476/2012 zo dňa 18.09.2012, z ktorého vyplýva, že Ústavný súd SR súhlasil s názorom odvolacieho a prvostupňového súdu, podľa ktorého veriteľovi patria úroky len do splatnosti dlhu, následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť iba úroky z omeškania. Veriteľ má právo na zaplatenie zmluvných úrokov len do vyhlásenia predčasnej splatnosti s tým, že následne už právo na dohodnuté úroky z úveru nevzniká, iba právo na úroky z omeškania. V opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťažovaniu v podobe úrokov z úveru, ako i úrokov z omeškania, čo spôsobuje značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi. Súčasne súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Prešove vydaného v konaní sp. zn. 6Co/190/2014 dňa 30.06.2015 z ktorého vyplýva, že splácanie úveru v splátkach na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne (v splátkach) vracia a spláca a za tento stav nedostatku a úverovania patrí veriteľovi úrok. Úrok preto predstavuje jednoducho povedané cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii,

nemôže s touto nakladať a produkovať zisk. Absentujúci zisk pokrýva veriteľovi práve úrok splácaný spolu v rámci splátky úveru v režime dojednaného záväzku. Tento stav tzv. výhody splátok je obvyklý a od nepamäti justifikuje nárok dodávateľa na úroky ako cenu dočasne obetovaných peňazí, ktorých dispozície sa veriteľ zbavuje v záujme získania budúcich úžitkov v podobe kapitalizovanej odplaty získanej za celé obdobie postupného splácania úveru, a teda výhody splátok. Iný stav je však príznačný pre predčasné a mimoriadne zosplatnenie úveru, kde veriteľovi vzniká nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru. V tomto prípade svojím právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru, a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Práve v tomto kruciálnom rozdieli spočíva ekonomická podstata straty nároku veriteľa na úroky za požičanie peňažných prostriedkov spotrebiteľa. Logicky tak nastupuje stav, v ktorom by mal mať veriteľ záujem a vyvinúť úsilie smerujúce k skorému vráteniu peňažných prostriedkov a právny poriadok mu po mimoriadnom zosplatnení úveru poskytuje viaceré právne prostriedky vymožená jednorazovo zosplatnenej pohľadávky (úveru). Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekomfortný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej pohodlne inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. De facto by išlo o právny stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval ako keby k zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo však spotrebiteľovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku. Súd takýto stav v žiadnom prípade nemôže pripustiť, lebo by toleroval založenie hrubej nadvlády dodávateľa voči spotrebiteľovi, a to navyše za stavu, že veriteľ si môže nárokovať a môže sa domôcť jednorazového vrátenia peňažných prostriedkov z majetku spotrebiteľa a nemusí trpieť nijaké obmedzenia užívania svojho majetku podľa uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Ak by navyše odvolací súd takúto zmenu justifikoval, podporil by nielen hrubú nadvládu veriteľa, ale zároveň by podporoval aj stav v ktorom veriteľ nie je nútený vymáhať svoju pohľadávku a odplatné úroky mu majú nahradiť stav jeho potenciálnej nečinnosti, resp. stav nespôsobilosti spotrebiteľa vrátiť požičanú istinu jednorazovo. Takéto konanie veriteľa však neponíma v slovenskom právnom poriadku nijakú právnu ochranu a ani preto niet titulu na inkasovanie odplatných úrokov. Uvedenou úvahou sa odvolací súd prirodzene dostáva aj v poradí k ďalšiemu zásadnému záveru, spočívajúcemu v skutočnosti, že keďže jednorazovým zosplatnením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navyšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatnenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatnením úveru. S protiprávnym stavom sa prirodzene spájajú výhradne sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškaní s vrátením uvedenej sumy. Naopak s protiprávnym stavom sa nikdy nebudú spájať odplatné plnenia, ktoré sa spájajú len so stavom lege artis, a teda stavom oprávneného držania peňažných prostriedkov podľa podmienok spotrebiteľskej zmluvy. Ak napriek tomu existuje zmluvná úprava, ktorá s protiprávnym stavom stotožňuje aj odplatné nároky patriace len v právne súladnom stave, je táto zmluvná úprava na škodu spotrebiteľa neprijateľne odchylná od zákona, čo zmluvnú podmienku podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, resp. podľa § 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka robí absolútne neplatnou. Povedané inak v protiprávnom stave patria zmluvným stranám len sankcie a na tento účel je kogentným určujúcim pravidlom § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 a § 3a nar. vl. 87/1995 Z.z.. Ak by sa žalobca odplatných plnení napriek vyššie uvedenému výkladu neplatnosti dojednania dovoľával aj v čase po jednostrannom mimoriadnom zosplatnení úveru, neprešli by tieto nároky testom citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka a nariadenia vlády alternatívne (podľa povahy zmluvnej úpravy) subsidiárne ani testom § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka.

30. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd v súlade s § 255 ods. 2 v spojení s § 262 ods. 1 CSP, v zmysle ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. V danom prípade mal žalobca úspech vo veci v rozsahu 94 %, (úspech žalobcu bol vo výške 97 % vypočítaný $1.329,95 \text{ Eur} / 1371,14 \text{ Eur} \times 100$ - úspech žalovaného vo výške 3 %) a preto súd žalobcovi priznal právo na náhradu účelne vynaložených trov konania v rozsahu 94 %. O výške trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením.

Poučenie:

: Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Trenčíne cestou tunajšieho súdu písomne, v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka, uvedie sa, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nespĺní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.

Odvolanie podľa § 365 ods. 1 CSP možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočnila jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.